

ORAȘUL RÂMNICU SĂRAT ÎN IZVOARE ISTORICE ȘI DOCUMENTE CARTOGRAFICE

Prof. Dumitrache Georgeta Amalia
C.N. „Al. Vlahuță”, Rm. Sărat

Orașul Râmnicu Sărat se înscrie administrativ în județul Buzău (în partea de NE), iar geografic în Câmpia piemontană a Râmnicului (într-o zonă care face trecerea de la câmpie la dealurile subcarpatice), la 118 m altitudine, pe râul Râmnicu Sărat, la 163 km de capitala țării-București, la 30 km N-NE de municipiul Buzău, orașul Râmnicu Sărat (suprafața 8,77 km²). El a beneficiat încă din vechi timpuri de o rețea de drumuri comerciale ce l-au legat de principalele orașe ale Munteniei și Moldovei și care i-au hotărât în mod cert dezvoltarea sa în timp ca târg, și mai târziu ca oraș. Din punctul de vedere al așezării matematice, orașul este situat pe paralela de 45°23' 48" latitudine N și meridianul de 27°3'36" longitudine E.

Zona orașului Râmnicu Sărat este inclusă în cadrul Câmpiei piemontane a Râmnicului, câmpie ce formează o unitate geografică complexă cu trăsături proprii unui peisaj relativ recent umanizat, de fapt o câmpie înaltă brăzdată de râul Râmnic, mărginită spre sud de cotitura Buzăului și străbătută radial de adevărate lunci, unele terminate cu lacuri, care nu pot fi decât vechile drumuri părăsite ale Râmnicului (Simionescu I., 1919). Procesul de umanizare progresivă a acestui spațiu a beneficiat în timp istoric de un ansamblu de condiții impuse de elementele fizico-geografice care, de la un loc la altul și-au manifestat caracterul restrictiv sau de favorabilitate. Intervenția antropică din ultimul secol, prin importante modificări asupra unor elemente naturale, au constituit o puternică premisă pentru eliminarea limitelor restrictive. De asemenea, exploatarea resurselor acestei zone a căpătat trăsături specifice și s-a amplificat de la o etapă istorică la alta. În ansamblu se remarcă modificări favorabile, unele elemente, care altădată aveau caracter restrictiv, devenind astăzi permissive desfășurării activității umane.

Cu toate că orașul Râmnicu-Sărat a apărut la una din cele mai importante treceri prin apa carpatică de la curbură, loc numit Vadu Râmnicului, fiind menționat documentar ca sat prima oară la 8 septembrie 1439, iar ca oraș în 1574, literatura de specialitate cu privire la acest oraș nu este foarte vastă, date generale se găsesc însă în lucrări ce abordează fie Câmpia Română, fie Subcarpații de Curbură (Florina Grecu, „Geografia Câmpiilor României”, Lucreția Mănescu, „Orașul Buzău și zona sa de influență”, Năstase A., Câmpia piemontană a Râmnicului- Studii de

geografie”, Gorjan A., „Geografia județului Râmnicu Sărat” etc.). Cert este însă faptul că valea râului Râmnic a fost locuită din timpuri străvechi, afirmație dovedită de întreaga conformație geografică și economică a regiunii, precum și de existența unor toponimice edificatoare în acest sens.

Astfel, primele noțiuni și fapte legate de geografia fizică și politică a zonei Râmnicu-Sărat sunt date de Frunzescu în manualul școlar din 1870 și 1871. Apoi, găsim o serie de referiri asupra orașului în „Geografia Țărilor Române” din 1881 a lui C. Galin, precum și în manualul lui A. Gorjan din 1882 și 1883 intitulat „Geografia pentru uzul diferitelor școli”.

O lucrare mai importantă apărută în 1896 este „Dicționarul geografic, statistic și istoric al județului Râmnicu-Sărat”, elaborat de Gr. Dănescu. Meritul acestei lucrări constă în aceea că însemnează într-un volum de 321 de pagini tot ceea ce autorul a cunoscut, a cercetat sau a aflat de la instituțiile oficiale. În acest dicționar sunt cuprinse o serie de date de geografie fizică cu privire la topografie, hidrografie, climă, populație și de geografie economică pentru sate, orașe, plase și județe.

În această perioadă se scriu lucrări care tratează problema alimentării cu apă a orașului Râmnicu-Sărat. Astfel, în 1894, inginerul Cucu Starostescu a făcut un studiu pentru alimentarea cu apă a orașului Râmnicu-Sărat, proiect complet pe baza căruia lucrările de alimentare cu apă au fost terminate în 1898.

După 1900, lucrările despre orașul Râmnicu-Sărat și împrejurimile sale se înmulțesc considerabil, aceste lucrări tratând diferite aspecte ale acestei zone.

De remarcat sunt lucrările: „Dicționar geo-topografic al județului Râmnicu-Sărat”- Lahovari, Brătianu, Tocilescu, București, 1902; „Trecutul istoric al orașului Râmnicu-Sărat”- conferință ținută în 1910, sub auspiciile societății culturale Vasile Alecsandri din Râmnicu-Sărat; „Asupra fenomenelor de alunecări și prăbușiri de teren în județul Râmnicu-Sărat”- Dr. Gh. Macovei și Gh. Botez în 1914-1915; „Așezările omenești din Câmpia Română la mijlocul secolului XIX”- V. Mihăilescu, 1919.

Tot în această perioadă apar și o serie de lucrări de mai mică importanță științifică, dar cu rol de popularizare. Astfel, sunt unele geografii școlare, „Almanahul Râmnicu-Sărat” (1933) și „Râmnicu Sărat. Călăuză”- Octavian Moșescu, 1931, ce fac referire la viața culturală râmniceană.

După cel de-al doilea război mondial, prima mare lucrare în vederea planului de sistematizare solicitată de Ministerul de Interne, a fost „ Monografia orașului Râmnicul Sărat” întocmită de prof. Vera Iordăchescu, în anul 1948.

Cea de-a doua jumătate a secolului XX este profund îmbogățită cu o serie de materiale care au avut drept scop studierea în principal a Câmpiei și Subcarpaților Râmnicului, printre autorii acestor studii pot fi amintiți: Grumăzescu N., Maroși P., Rădulescu I., Vișan Gh., Popescu N., Pătroescu M., Grecu F., Ene M. Se mai pot aminti și o serie de alte articole, publicate în diferite lucrări, totuși o lucrare care face lumină în istoria acestui oraș este „ O istorie a Râmnicului Sărat”- Stănescu Gr. Radu, publicată în 1994, la împlinirea a 555 de ani de atestare. Mai târziu, în 2008, Valeriu Nicolescu și Constantin Marafet încearcă să aducă în actualitate istoria unuia dintre județele importante ale Munteniei prin lucrarea „Un colț de Țară Românească. Județul Slam-Râmnic”.

Cu toate că este situat la interfeșța a două regiuni complementare importante-Subcarpații și Câmpia Română-la început vad, apoi obor (târg de vite), răsărit într-un loc unde nu era nimic,¹ despre orașul Râmnicu Sărat s-a scris relativ puțin; despre vechiul târg de odinioară, despre istoria sa veche și zbuciumată, avem mărturii de la vechi cronicari români sau de la unii călători străini, în calitate de secretari ai soliilor poloneze, de călători turci sau italieni, ce au zăbovit câteva ceasuri sau zile pe meleagurile acestui oraș, în trecere spre sau din Capitala Țării Românești- Bucureștiul.

Izvoarele istorice și documentele cartografice aduc cele mai multe informații despre istoricul unei țări, regiuni sau oraș, ele subliniind atât elemente ale cadrului natural, dar și aspecte despre viața economică, socială și politică ale acestora.

În stabilirea atestării documentare relativă a orașului Râmnicu Sărat, un rol definitiv l-au avut **izvoarele istorice** ale vremii ce aduc informații despre acesta. Cel mai important document în acest sens îl reprezintă o știre scrisă (8 septembrie 1439), știre ce **atestă pentru prima oară existența localității:**

„Liovenii (negustori din Liov) plătesc prima vamă la Râmnicu Sărat - doi florini ungurești de căruța încărcată, apoi dau și celelalte vămi...precum plătesc și oamenii mei” precizează voievodul Vlad Dracul. Un argument în plus ce atestă prezența voievodului în această zonă îl

¹ N. Iorga – Trecutul istoric al orașului Rm. Sărat, Rm. Sărat, 1910

reprezintă Dealul Țeapa la nord de Râmnicu Sărat (fosta Plasă Orașul, comuna Odobasca), de unde acesta își făcea țepele pentru turcii prizonieri.

Alte izvoare scrise la sfârșitul secolului al-XV-lea sunt cele care descriu anul începerii luptei dintre Ștefan cel Mare și Radu cel Frumos (1470), fiind menționat faptul că oștile moldovene au trecut și prin acest vad : în 1473 când luptele au avut loc la Vodna; în 1474 luptele de la Cursu Apei,² loc care încă nu a fost stabilit cu exactitate, dar se bănuiește că este cursul apei Râmnicului, și într-adevăr la Mărtinești bătrânii spun că țin minte o bătălie dintre domnul Ștefan și Radu.³

La 1481, într-un document de la Ștefan cel Mare, este pomenită localitatea, care probabil era un **mic târg** :

„ Scrie domnia mea tuturor boierilor mari și mici și tuturor judecilor și judecătorilor și tuturor săracilor de la mic până la mare , ot Buzău i ot Râbnic”. Sau, în cel mai rău caz, era vorba de județele respective. Tot în acest an, într-un document despre moartea batmanului Șendrea, cumnatul voievodului Ștefan cel Mare, căzut în luptele cu muntenii, se scria : „mai gios de Râmnic, unde s-au pomenit multă vreme movila Șendrii”⁴, dar nici această movilă a Șendrii nu a putut fi localizată.

Un alt document ce întărește prezența și activitatea localității în această perioadă este cel intitulat: „ Răsboiul de la Râmnic, când s`au bătut Ștefan Vodă cu Țepeluș Vodă, în anul 6989 (=1481) iulie 8”.

„ Fost-au răsboi în țara Muntenească de s`au bătut Ștefan Vodă cu Țepeluș Vodă la Râmnic; și cu mila lui Dumnezeu și cu ruga Preacistii, și a tuturor sfinților, și cu ruga marelui mucenic Procopie, au biruit Ștefan Vodă, și mulți munteni au perit, și toate steagurile le-au luat, și mulți, mulți boieri au picat; și pre Țepeluș încă l-au prins viu, și i-au tăiat capul”.⁵

Secolul al –XVI-lea abundă în documente scrise care fac referire la Râmnicu Sărat, aducând totodată din ce în ce mai multe informații despre acesta, astfel:

„Răsboiul lui Radu Vodă cu Bogdan Vodă”

„În anul 7015 (=1506), văzând Bogdan Vodă câtă pagubă l-au făcut Radul Vodă în țară, n`au suferit; ci au socotit să-și răscumpere strâmbătatea mai cu deasupra (cu vârș și îndesat); una,

² Dimitrie I. Oancea – Orașul Rm. Sărat-considerații de geografie istorică și urbană, Terra nr.2, 1989

³ Moșescu O.- RM. Sărat-Călăuză, Buc., 1931

⁴ Grigore Ureche- Letopisețul Țării Moldovei, pag.49

⁵ Radu Greceanu - ...Istoria Țării Românești de la 1689-1700, pag.166

pentru scârba și paguba ce-l făcuse Radul Vodă, alta, și pentru vitejia ce avea; că socotind ca să nu piară numele cel de vitejie, ca să zică megiejii, că au murit și el ca tate-seu.

Sculatu-s-au cu toată puterea sa, și au tras într-agiutor și Săcui, și au intrat în Țara Muntenească până la Rătezați, la movila Căeații, de ceia parte de Râmnic, 28 octombrie; și stătut acolo zece zile de au prădat și au ars din Milcov până la Râmnic, și în gios pe ambele părți, până la Siret”.⁶

Într-un document istoric din anul 1543-de la Radu Voievod, care dă episcopiei de la Buzău „ca să le fie enorie și scaun de judecată...județul Buzău și județul Râmnicu Sărat și județul Brăila și județul Săcu(i)eni...”⁷ –este atestat județul, iar în acela din anul 1574, de la Alexandrin Voievod, în sfârșit, **orașul-** „A scris Tatul logofăt în orașul Râmnicu(l) Sărat, când a fost domnul nostru io Alexandru Voievod plecat în Țara Moldovei să pună pe fratele domniei sale, io Petru Voievod, domn în Țara Moldovei...”

Izvoarele geografice de la sfârșitul secolului al-XV-lea ne prezintă deja câteva aspecte din viața economică a orașului:

1597-1599-iunie 10 Târgoviște. Mihai Viteazul vinde lui Iane și lui Tudor, nepoții lui Mihalcea banul, două vaduri de moară la apa Râmnicu Sărat, pentru slujba „care au slujit-o ei cu mare greutate țării”.

„Din mila lui Dumnezeu io Mihail Voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și răposatului io Petrașco voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Iane și lui Tudor, nepoții lui Mihalcea banul, ca să le fie 2 vaduri de moară la apa Râmnicul Sărat, pe locul orașului domniei mele Râmnicu Sărat...”⁸

După 1600 multe documente scrise, ce fac atingere și la orașul studiat, pot fi văzute în „Istoria Țării Românești de la 1689 la 1700” de marele logofăt Radu Greceanu din timpul lui Constantin Brâncoveanu și din „Letopisețe, colecția cronicilor lui Grigore Ureche” publicată de Mihail Kogălniceanu:

„Pentru zidiri ce au făcut Măria Sa (Constantin Brâncoveanu) și alte lucruri carele au săvârșit în acest an (1697). Într acest an al optulea an din domnia Măriei Sale, s`au săvârșit și mănăstirea care au făcut Măria Sa la târgul Râmnicului, unde se proslăvește adormirea Născătoarei de Dumnezeu stăpânii noastre, care iar deu pajiște și deu temelie o au zidit împreună

⁶ Radu Greceanu - ...Istoria Țării Românești de la 1689-1700, pag.166

⁷ DIR-pag.307

⁸ Documentae Romaniae Historica - Țara Românească, vol.XI, Ed. Academiei, pag.312

cu unchiul Măriei Sale, Mihaiu Cantacusino Vel Spătar...” La 23 iunie 1655 Gheorghe Ștefan își așează tabăra la Râmnicu Sărat. Într-una din scrisorile lui Coloman Mikeș, trimisul lui Gheorghe Rakoczy al-11-lea la Gheorghe Ștefan, domnul Moldovei, adresate principelui Transilvaniei, aflăm următoarele: „Și noi am plecat ieri noaptea la luptă și am întâlnit la Râmnic 900 de călărași...”

Mănăstirea din Râmnicu Sărat, ce se găsește la câțiva pași de nucleul istoric al orașului, păstrează mărturii privind trecutul istoric al acestuia, astfel în biserică este o piatră de mormânt sub care a odihnit un timp Principele italian, Conte Arcady Suvorof Rimnikski (1786-1811). Inscripția de pe marmură este în românește și în limba rusă, ca și aceea de pe tabla de metal galben bătută în peretele dinspre mieznoapte și în care se spune că:

„Aici a fost îngropat trupul Generalului Locoteninte Principe italian Grafu Arcady Suvorof Rimnikski, care s-a înecat în gârla Râmnicu la 13 aprilie 1811 mai înainte de a fi adus la Monasteriu Vosresenski lângă Moscua”.

Rusul a fost rudă de aproape, dacă nu chiar fiul faimosului Grafu Alexandru Vasilievici Suvorof, căruia i s-a dat numele de Rimnikski după marea bătălie din 1789 dată în regiunea Plaginești-Căiata-Bogza-Mărtinești⁹(la N-NE de actualul oraș).

Perioada următoare, până la apariția primei lucrări mai importante, „Dicționarul geografic, statistic și istoric al județului Râmnicu Sărat” în 1896 de Gr. Dănescu, a avut un rol deosebit în conturarea Râmnicului Sărat ca oraș și județ; putem reproduce astfel ca document important o carte domnească din 1804 și o scrisoare de la logofeția mare a țării de jos din 1827:

„Mlstuo bjio lo Costdu Alecsandru Ipsilant Vvod i gos (po) din văson semlii fiindcă la așezământu ce sau făcut acum la luna lu iulie 1(la) t 1804 făcândușă cercetare și breslelor pentru acest Dinu sin lane Robu ot sud Slam Râm(ne)c arătând boeria și zapis tare că este fecioru lui Iane Robu mai e și după orânduială cu cuviință fiind a se așeza și el la aceeaș orânduială neam milostivit Domniea mea asupra lui și lam așezat la breasla boerinașilor curții...”

.....
(Monogram:)

Io Constantin Alecsandru

1804 Avgus 1

Ipsilant

.....

⁹ Moșescu O.- Rm. Sărat-Călăuză, Buc., 1931

Pecetea
Domnească
Ovală
1802

Pe verso:

No.79 Dinu sin Ene Robu, sau arătat cu sichetu acesta la cercetare
(două iscălituri indescifrabile) Leat(1)810 Sept 20

.....
i sau așezat la carte
(iscălitură indescifrabilă)

„De la logofeția mare a Țării de jos către dumn(ea)lor boierii
Ispravnici ot sud Slam Râmnic

Dăm alăturata jalbă ce au dat către Măriea Sa Vodă, Paraschiv Leicoio și Dumitru Leicoio
ot Slobozia dintracel județ ce este orânduită în cercetarea logofeții (i),veți luaa dumv. Pliroforie
(cunoștință) de cele cuprinzătoare...”

.....(SS)
Nestor Vel Logofăt (1)827 Noemb(rie) 17

Documentele cartografice sunt cele care completează documentele scrise ale vremii, în același timp însă, nu trebuie uitat faptul că pentru o anumită perioadă de timp, comparând hărțile și documentele, mai mereu se remarcă lipsa de similitudine. Deci, hărțile istorice în analiza de geografie istorică au doar un caracter orientativ. Analiza câtorva hărți istorice aflate în Biblioteca Academiei Române din București, creează o imagine a umanizării acestui spațiu.

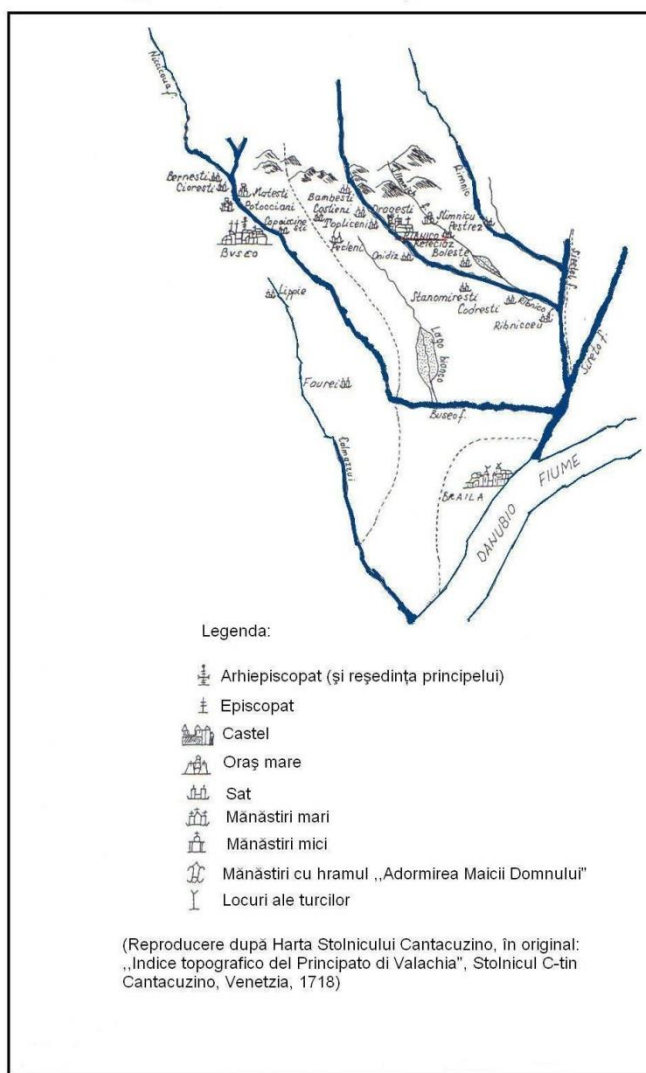
Prima hartă în care este menționat și orașul studiat este „ Tabula geografică a preainălțatei Domnii a Ungrovalahiei împărțită în șaptesprezece județe, după descrierea și forma foarte exactă pe care a făcut-o prea nobilul, prea înțeleptul și prea învățatul boier **Stolnicul Constantin Cantacuzino**”¹⁰, fratele mai mic al lui Șerban Cantacuzino domnul, una dintre cele mai importante figuri culturale ale secolului al-XVIII-lea. Personalitate complexă, el este „dintâi care

¹⁰ Bibl. Acad. Rom., Hărți, DXLI36; vezi și C.C.Giurescu, 1943, Harta Stolnicului Cantacuzino

introduce în cultura noastră în același timp erudiția istoricului de perspectivă modernă și stilul științific, direct...”¹¹.

Acest document cartografic a fost tipărit la 1700, la Padova, harta fiind în limba greacă, iar legenda cuprindea explicații în limba greacă și limba latină, scara fiind întocmită la aproximativ 1:27800 și conține un bogat material geografic ce înfățișează teritoriul cuprins între Carpații Meridionali și Dunăre și de la Siret până aproape de Valea Cernei, cuprinzând porțiuni restrânse din Dobrogea, Moldova, Transilvania și Banat.

O referire sumară asupra orașului poate fi întâlnită și pe hărțile lui Mercator, unde este menționat sub denumirea de „Rebnickul”¹².

¹¹ Marin Pop Spân – România în izvoare geografice și cartografice

¹² Jud. Buzău, Monografie, Buc., 1980

Următorul document cartografic în timp este „Harta specială a principatului Valahiei”¹³ realizată de **C. M. Roth** în 1771. Cu siguranță cartograful rus a avut sursă de inspirație harta realizată anterior. Prezintă împărțirea pe județe, oferind de asemenea informații despre așezările omenești, despre căile de comunicații sau despre locurile bătăliilor din războiul început la 1768 .

Reprezentativ pentru acea vreme este un plan de luptă austriac denumit „ Plan von Hauptschlacht au dem Rîmnict Fluss dem 22 ten sept 1789”, ce aduce informații despre bătăliile ruso-austro-turce ce au avut loc în partea de NE a orașului. Pe acest plan pot fi observate o serie de așezări, căi de comunicație și unele elemente geomorfologice.

Prima hartă riguroasă asupra Munteniei a fost realizată în perioada 1790-1791 numită „Militairische Carte der Kleinen oder Oesterreichischen und grossen Walachei, Welche beide Zusammen aus 394 Sectionen bestehen, und wehrend dem Waffenstillstand zwischen der k:k; und der turkischen Armeisom Monat September 1790 bis Ende Mai 1791 durch den Generalquartiermeister stab under der Direction des Obristen **Specht** geometrisch aufgenommen, und in das reive ausgezeichnet worden”.¹⁴

În 1835 este publicată „**Harta rusă**” al cărei nume întreg este „Harta teatrului de război din Europa în anii 1828 și 1829” întocmită de topografi militari ruși în timpul războiului Ruso-Turc , la scara 1: 420 000 cu ridicările instrumentale pentru Basarabia, cu recunoașteri ale Serbiei, părțile de răsărit ale Bulgariei și Rumeliei și cu ridicările militare ale Moldovei, Valahiei și ale regiunii Babadagului”. Harta a fost publicată în 1835 la Sankt Petersburg, apoi republicată în 1853, modificările privind toponimia fiind neînsemnate.¹⁵ Pe niciuna din cele două ediții ale hărților ruse (1835 și 1853) nu este reprezentat relieful, ci doar suprafețele acoperite cu păduri, în plus, este însoțită de fișe statistice pentru fiecare localitate, evidența populației, componența comunelor .

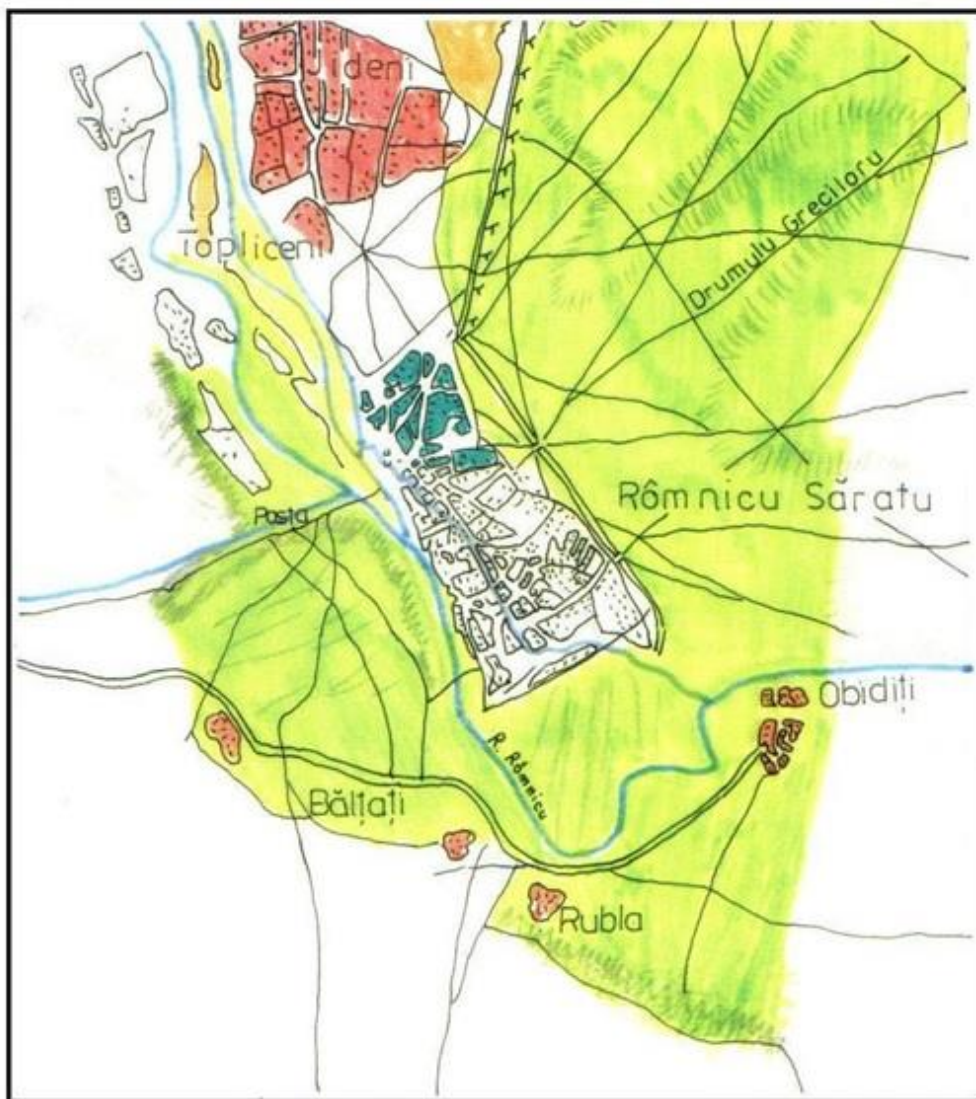
„Carta României Meridionale”¹⁶, realizată în 1854 de **Carol Popp de Szatmar**, prezintă orașul Râmnicu Sărat și zona sa de influență în coloana XI, planșele 2 și 3. În această hartă putem observa diverse aspecte geografice în care este situat orașul, extinderea orașului în acea perioadă, căile de comunicații ce traversau zona.

¹³ Bibl. Acad. Rom, Hărți DLII37

¹⁴ Bibl. Acad. Rom., Hărți DXXVII6

¹⁵ Bibl. Acad. Rom., Hărți LIII7

¹⁶ Bibl. Acad. Rom., Hărți DVX86; vezi și Mihăilescu V., 1924, op.cit.

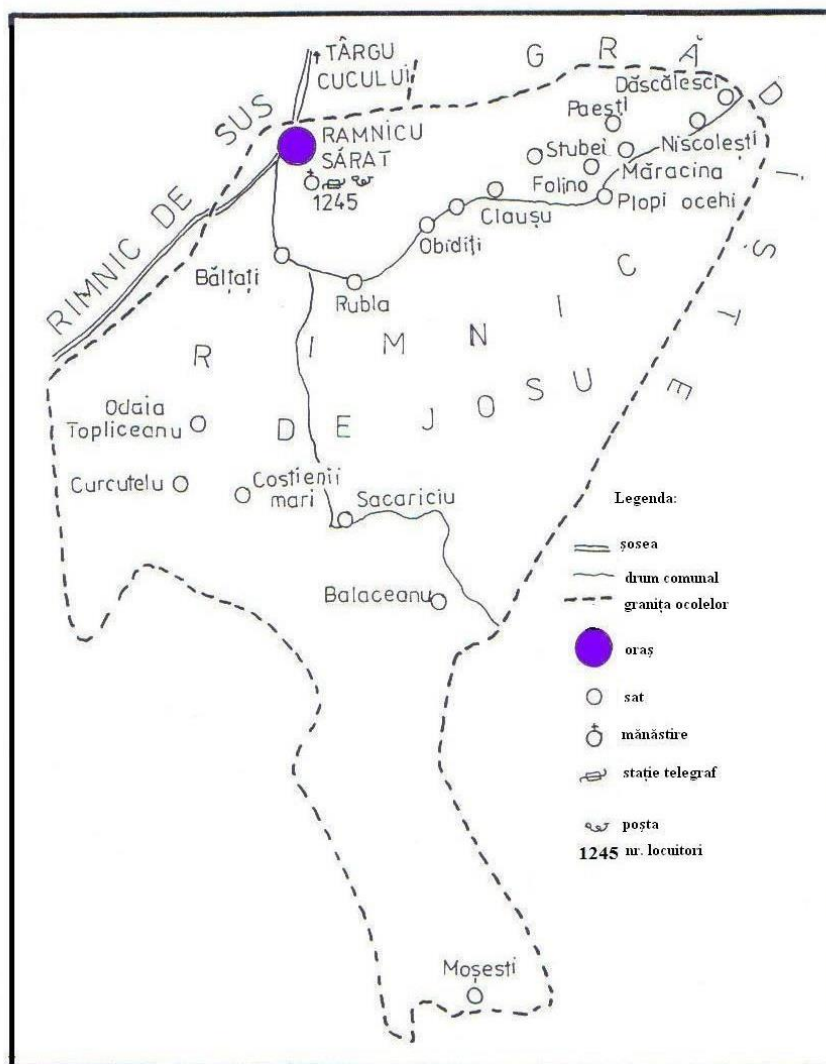
Orașul Râmnicu Sărat - reproducere după Harta Szatmary (1854)

În 1864 se publică „Atlasu Geografic al României, împărțită pe districte arătându-se în detaliu numele locuitorilor împotriva fie-cărui sat: Poștile, Linia Telegrafelor, Șoselele și drumuri de comunicație, Monastirile, Piquetele dunărene, Locurile bătăliilor în țară, Locurile arheologice”¹⁷, editor fiind **D. Papazoglu**.

Un rol important în ceea ce privește căile de comunicații ce străbat orașul analizat în chiar fostul județ Râmnicu Sărat, îl reprezintă „Charta Căilor de comunicații din județul Râmnicu Sărat” întocmită la 1873 de Panaitescu A. Astfel de hărți pot fi remarcate și în anul 1903, 1908, realizate de C. Ghiulea, respectiv I. Nanghel. Secolul al-XX-lea se remarcă prin prezența din ce

¹⁷ Idem LI216

în ce mai des a materialelor cartografice și a creșterii complexității lor (planul orașului Râmnicu Sărat-1924), analiza acestor hărți istorice evidențiază profundele modificări ale orașului sub influența trecerii vremii, din punct de vedere al denumirii acestuia, al extinderii teritoriale, al statutului administrativ etc.

Reproducere după Harta Districtului Râmnicu Sărat, editor D. Papazoglu 1864

Situându-se la confluența celor trei mari provincii, Țara românească, Moldova și Transilvania, informații despre orașul Râmnicu Sărat ne sunt date și de către călătorii străini care au zăbovit mai mult timp sau au fost doar în trecere prin acest oraș, informații ce pot avea un mare procent de veridicitate, dată fiind neutralitatea celor ce au scris. Astfel, **Bartolomeo**

Locadello, negustor italian, originar din Bergamo, care se dădea în 1622 la Constantinopol drept fiul lui Aron Vodă, fostul domn al Moldovei, fiind refuzat, spune în lucrarea sa „Descrierea pe scurt a Țării Românești” (1641) următoarele: „Această provincie (Țara Românească), așezată la șes, are câmpii întinse și păduri nesfârșite, precum și munți, dar numai pe partea Transilvaniei. Cele mai mari orașe sunt: Gherghița, Buzău, Râmnic, Focșani și Slatina, toate în jur de 200 fermi (gospodării)...”

Un alt călător străin, bulgarul **Petru Bogdan Baksic**, în a sa „Descriere a Țării Românești, așezare, produse”(1640) afirma: „Râmnic, oraș odinioară catolic, apoi a ajuns schismatic din vina unui episcop care punea credincioșii să plătească dare”.

Minoritul Conventual **Francesco Maria Spera din Nurni**, venit ca misionar în Moldova, scria în 1652: „La Râmnic este o Biserică stricată, are câteva bunuri stăpânite de schismatici, căci nu mai sunt catolici acolo de mulți ani încoace. S-ar putea ridica din nou cu oarecare subsidii din Polonia”.

Un vestit călător turc, **Evlia Celebi**, a văzut orașul o singură dată, în 1666, constatând că la est de oraș există depozite de silitră.

Anton Maria del Chiaro Fiorentina a trăit în Țara Românească între anii 1709-1716, fiind în acest timp secretar al domnitorilor Constantin Brâncoveanu, Ștefan Cantacuzino și Nicolae Mavrocordat. În lucrarea „Revoluțiile Valahiei” aflăm că provincia Valahia era împărțită în 17 județe, adică judecătorii sau vicariate ori prefecturi, printre acestea semnalându-și prezența și Râmnic.

Cu toate că s-a născut în Peloponetz și a fost sub ultimii domni fanarioți, **Dionisie Fotino** (1769-18219) a fost unul dintre renumiții profesori greci din București. El este autorul unei lucrări în trei volume intitulată „Istoria vechii Dacii, acum a Transilvaniei, Moldovei și Valahiei”, publicată la Viena, în anul 1818-1819. Dionisie înfățișează multiple fenomene geografice, lucrarea fiind socotită între cele mai moderne în ceea ce privește conținutul și forma sa de tratare. Din acestea, ca valoare istorică, poate fi menționată împărțirea administrativă în anul 1918 a Țării Românești, aici figurând și județul Râmnic cu 10 plăși și 1 plai.¹⁸

Analiza acestor aspecte conduce la o cât mai bună înțelegere a trecutului istoric al orașului Râmnicu Sărat, dar și la o cunoaștere cât mai amănunțită a evoluției spațiale, economice și politice a acestuia.

¹⁸ Spineni M, România în izvoare geografice și cartografice, Buc.

BIBLIOGRAFIE:

Dănescu Grigore, 1896 – Dicționarul geografic, statistic și istoric al județului Râmnicu Sărat, București

Giurescu C-tin, 1975 – Istoria românilor din cele mai vechi timpuri și până astăzi, Editura Albatros, București

Giurescu Dinu, 1973 – Țara Românească în secolele XIV-XV, Editura Științifică, București

Gorjan A., 1886 – Geografia Județului Râmnicu Sărat, București

Grumăzescu H., 1973 – Subcarpații dintre Călnău și Șușița, Studiu geomorfologic, Editura Academiei, București

Iorgulescu Basil, 1892 – Dicționar geografic, statistic, economic și istoric al județului Buzău, București

Lahovari I., 1902 – Marele dicționar geografic al României, vol.V, București

Mănescu L., 1999 – Orașul Buzău și zona sa de influență. Studiu geografic, Editura Universității XXX, 1975 – Documenta Romaniae Historica, Țara Românească, vol. XI, Editura Academiei, București

XXX, 1973 – Călători străini despre Țările Române, vol. V, Editura Științifică, București

XXX, 1979 – Atlas geografic și istoric al județului Buzău

XXX, 1983 – Geografia României, vol.I, Editura Academică, București

XXX, 1984 – Geografia României, vol. II, Editura Academiei, București